

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

Gedimino pr. 56, LT-01110 Vilnius, tel. 8 706 65105, faks. 8 706 65138, el. p. ombuds@lrski.lt

Lietuvos geodezininkų ir matininkų sąjungai
info@lgms.lt

2018-11-09 Nr. 4D-2015/1-1268/3D-2992

Siunčiame Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus pažymą Nr. 4D-2015/1-1268.
PRIDEDAMA. 16 puslapių.

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas

Aurelija Sandaitė, tel. 8 706 65120, el. p. aurelija.sandaite@lrski.lt
(Seimo kontrolieriaus patarėja skundo klausimais telefonu konsultuoja antradieniais ir
ketvirtadieniais 15–17 val.)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA

DĖL LIETUVOS GEODEZININKŲ IR MATININKŲ SAJUNGOS SKUNDO PRIŠ LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJĄ

2018-10-31 Nr. 4D-2018/1-1268

Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo Lietuvos geodezininkų ir matininkų sąjungos (toliau – Pareiškėja) skundą, pasirašytą pirmininko Sąjungos valdybos pirmininko Kazio Pleskio ir Sąjungos pirmininko pavaduotojo Tomo Juozapavičiaus, dėl planavimo dokumentų problematikos mėgėjų sodų teritorijose.

2. Pareiškėja skunde nurodė:

2.1. Nepakankamas yra pirminių planavimo dokumentų, kuriais vadovaujantis buvo privatizuojami sodų žemės sklypai, sprendinių laikymasis (nukrypimas nuo projektuose nustatytų ribų ir vidaus kelių juostų pločio susiaurinimas, parengtuose žemės sklypų planuose ribų persidengimai). Žemės sklypų planai parengti netiksliai pagal žemės privatizavimo metu galiojusį teisinį reglamentavimą;

2.2. Sodų bendrijų išplanavimo projektai buvo prilyginti teritorijų planavimo dokumentams;

2.3. 1994 metais priėmus Žemės įstatymą, bet kurio žemės sklypo sandorio dalimi tapo privalomas žemės sklypo planas, patvirtintas valstybinės žemėtvarkos tarnybos. 1995 metais priimtame Teritorijų planavimo įstatyme buvo įtvirtinta pareiga visus patvirtintus teritorijų planavimo dokumentus registruoti Teritorijų planavimo dokumentų registro (toliau – TPDR) tvarkytojams ne vėliau kaip per 15 dienų nuo patvirtinimo. Iki šiol savivaldybės nesiima veiksmų susieti parduodamus sklypus su tinkamai registruotais teritorijų planavimo dokumentais. Tik 2003 m. gruodžio 18 d. priimtas Sodų bendrijų įstatymas, kuriame pirmąkart atsirado sodų bendrijos sąvoka;

2.4. Kintant teisei bazei bei atsiradus preciziniams dokumentų parametrų atitikimo reikalavimams, reikia leisti sodininkų bendrijoms (toliau – SB) su savininko pritarimu keisti (pildyti) galimai klaidingai parengtus planus (schemas) pagal turimą išplanavimo projektą. Šis planas nėra nei teritorijų planavimo dokumentas, nei Žemės įstatyme aprašytas žemės sklypo planas. Be to, būtina turėti omenyje, kad sodininkai valstybinę žemę turėjo įsigyti per labai trumpą laiką (6–8 mėnesius), o dalis planų (schemų) išbraižyta kameralinėmis sąlygomis, vadovaujantis matavimo juostomis atliktais matavimais;

2.5. Būtina sukaupti visus sodų išplanavimo projektus viename registre bei teisės aktuose aiškiai aprašyti, kad teritorijos tvarkymas, priežiūra, konversija ir kt. būtų atliekami, vadovaujantis esamais sodų išplanavimo projektais. Būtina įstatymų lygmenyje aprašyti, kuo remiantis atliekami kadastriniai matavimai, nes be aiškaus reglamentavimo dauguma teritorijų planavimo ir žemės

administravimo klaidų traktuojamos matininkų klaidomis;

2.6. Sudėtingas yra ir kelių tikslaus žemės ploto Sodininkų bendrijų teritorijoje nustatymo klausimas. Praktikoje yra atvejų, kai faktinis sklypo plotas lyginant su planavimo sprendiniais, skiriasi. Matininkų „klaidų“ skaičių padidino Nekilnojamojo turto kadastro nuostatų pataisos, nustačiusios, kad matuojamų sklypų ribų ir planų neprivaloma derinti su sodininkų bendrijų pirmininkais. Sodininkų bendrijų naudojamos žemės su dideliu skaičiumi kompaktiškai išsidėsčiusių žemės sklypų kadastrinių matavimų darbai reikalauja specifinės tvarkos, kuri užtikrintų didelį sklypų matavimo tikslumą. Tai galima pasiekti tik reikalaujant, prieš atliekant atskirų žemės sklypų matavimus, pirmiau nustatyti sodininkų bendrijų teritorijas, arba kadastro bloko, arba sodo kvartalo aplinkinę ribą ir jos posūkio taškų koordinatas. Esant nesutapimui dėl jau atliktų kadastrinių matavimų tarp ribų, sklypai turėtų būti permatuoti kvartalais. Nekompetentinga vertinti sklypų ribų atitikimą teritorijų planavimo dokumentui pagal vieno atskiro sklypo dokumentus;

2.7. Nėra tvarkos, reglamentuojančios SB sodų dalies vidaus kelių ruožų perdavimą savivaldybėms ir šių kelių formavimą sklypais (išaiškinant darbų organizaciją, apmokėjimą matavimo darbus atliekantiems asmenims, teikimą registruoti Nekilnojamojo turto registre, naudojimo įteisinimą ir kt.). Todėl siūlytina keisti Kelio kadastro duomenų bylos rengimo taisyklės (patvirtintas Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – NŽT) 2005-05-05 įsakymu Nr. 1P-105), numatant, jog kelias yra statinys, aprašytas Kelių įstatyme, visais atvejais būtų formuojamas atskiru nekilnojamojo turto objektu tik po to, kai Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo pagrindu bus suformuota kelio juosta, t. y. žemės sklypas, reikalingas tam keliui eksploatuoti. Vieno nekilnojamojo daikto (statinio) parametrai negali prieštarauti kito nekilnojamojo daikto (sklypo) išmatavimams. Sodų bendrijų teritorijoje projektai, kurie galėtų prieštarauti sodų išplanavimo projektams, nebuvo rengti, todėl kelio (statinio) ir kelio juostos (žemės sklypo) parametrai turi sutapti. Šią nuostatą turi įtvirtinti Vyriausybės nutarimas;

2.8. Aplinkos ministerija (toliau – AM) parengė SB bendrojo naudojimo žemėje esančių vidaus kelių perdavimo savivaldybėms programą (toliau – Programa), kurioje neakcentuotas esminis momentas – SB teritorijoje esantis kelias susideda iš dviejų elementų. Pagal sodų išplanavimo projektus teritorijoje buvo numatytos pravažiavimų vietos. Sodininkai dažniausia savo lėšomis įrengė kelius (statinius). Nors ano meto teisės aktai neįpareigojo rengti techninių projektų keliams tiesti, visais atvejais esami statiniai yra turtas. Programoje nėra nuostatų, kad prieš rengiant kelio (statinio) formavimą, būtina išspręsti tam keliui skirtos kelio juostos (žemės sklypo) klausimą. Programa neaprašo kelio juostos būklės. Neaišku, ar perduoti reikia sklypą, ar tik statinį;

2.9. Pateikė siūlymus koreguoti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005-06-23 nutarimu Nr. 695 patvirtintus Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatus, papildant juos (žr. pažymos 4 punktą), bei tikslinti Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklės;

2.10. „SB dokumentų negalima vienareikšmiškai interpretuoti, nes SB kūrėsi valstybės žemės administravimo kūrimo metu, todėl visi teisės aktai turi atsižvelgti į dokumentų senatį bei daugiau teisių suteikti teritorijos administravimą ir tvarkymą vykdančioms SB. Būtina keisti Sodininkų bendrijų įstatymą (toliau vadinama – SBI) ir įtvirtinti sodų objektų registravimo eiliškumą. Pirma, būtina surasti ir TPDR įregistruoti sodo išplanavimo projektą. Jeigu tokio nėra, arba jis pamestas, institucija, atsakinga už teritorijos planavimą, turi inicijuoti naujo planavimo dokumento rengimą. Teritorijų planavimo nuostatos suteikia daug galimybių savivaldybėms veikti šia linkme. Iš proceso matyti, kad būtent jos visą laiką ir prižiūrėjo planavimą šiose teritorijose. Tik tinkamai apskaityto ir įregistruoto suplanavimo projekto pagrindu Nekilnojamojo turto kadastrė galima daryti žymą dėl sodo teritorijos išorinių ribų: galima formuoti kelio juostą (žemės sklypą) – naują nekilnojamojo turto objektą. Tada tuos žemės sklypus bus galima perduoti valstybinės žemės patikėtiniui – Nacionalinei žemės tarnybai, kuri juos perleis savivaldybėms, o pastarosios jau pačios galės inicijuoti kelio (statinio) formavimo priežiūros ir eksploatavimo procesus, žinoma juos kartu

derinant su statinio naudotoju – sodininkų bendrija.“

TYRIMAS IR IŠVADOS

Nustatytos tyrimui reikšmingos aplinkybės

3. Aleksandro Stulginskio universiteto žemėtvarkos specialistų ir Kauno susivienijimo „Sodai“ (toliau – Susivienijimas) atstovų pasitarimo, vykusio 2015 m. rugpjūčio 4 d., dėl sodininkų bendrijų (toliau – SB) žemės sklypų kadastrinių matavimų tvarkos patobulinimo **išvados** pažymėta:

„Pagrindinės problemos, iškylančios atliekant žemės sklypų kadastrinius matavimus SB teritorijose:

– nepakankamas pirminių planavimo dokumentų, kuriais vadovaujantis buvo privatizuojami sodų sklypai, sprendinių laikymasis, nustatant ar tikslinant žemės sklypų ribas (pagrindinės klaidos – nukrypimas nuo projektuose nustatytų ribų, vidaus kelių juostų pločio susiaurinimas, parengtuose žemės sklypų planuose ribų „persidengimai“ ir kt.). Matininkų klaidų skaičių padidino ir Nekilnojamojo turto (NT) kadastro nuostatų pataisos, nustačiusios, jog matuojamų žemės sklypų ribų ir planų neprivaloma derinti su SB pirmininkais;

– SB naudojamos žemės su dideliu skaičiumi kompaktiškai išsidėsčiusių žemės sklypų kadastrinių matavimų darbai reikalauja specifinės tvarkos, kuri užtikrintų didelį sklypų matavimo tikslumą. Daugumos gamybininkų nuomone, tai galima pasiekti tik reikalaujant prieš atliekant atskirų žemės sklypų kadastrinius matavimus pirmiau nustatyti SB teritorijos arba kadastro bloko, arba sodo kvartalo aplinkinę ribą ir jos posūkio taškų koordinatas;

– nėra parengtos tvarkos, reglamentuojančios SB sodų dalies vidaus kelių ruožų perdavimą savivaldybėms (pagal SBĮ 6 str. 1 dalies nuostatas šią tvarką turi parengti Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija), be to, nėra ir šių kelių formavimo sklypais tvarkos (išaiškinant darbų organizaciją, apmokėjimą matavimo darbus atliekantiems asmenims, teikimą registruoti Nekilnojamojo turto registre, naudojimo įteisinimą ir kt.).

Atsižvelgiant į tai, siūlome papildyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. birželio 23 d. nutarimu Nr. 695 patvirtintus Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatus taip:

1) Papildyti 21 punktą šiuo 21² punktu: „21². Nustatant ir tikslinant žemės sklypų ribas sodininkų bendrijų teritorijose vadovaujamosi planavimo dokumentais, teisės aktų nustatyta tvarka parengtais ir naudotais/naudojamais sodų sklypams privatizuoti: sodo teritorijos planavimo projektais (generaliniais planais), sodo sklypų planais ar schemomis, taip pat TPDR įregistruotais žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektais.“;

2) Papildyti 21 punktą šiuo 21³ punktu: „21³. sodininkų bendrijų teritorijose žemės sklypai matuojami ir žymimi nekilnojamojo turto kadastro žemėlapyje tik nustačius viso bendrijos naudojamos žemės masyvo (arba kadastro bloko ar sodo kvartalo) aplinkinę ribą ir jos posūkio taškų koordinatas.“;

3) Papildyti 22 punktą šiuo 22¹ punktu; 22¹. Atliekant SB bendrojo naudojimo žemėje esančių vidaus kelių žemės sklypų kadastrinius matavimus SBĮ 6 straipsnio 1 dalyje nurodytiems tikslams, atskirais sklypais formuojami keliai, kuriuos numatoma perduoti savivaldybei, ir keliai, kuriuos sodo bendrija numato nuomoti ar išsipirkti iš valstybės. Kelio, kaip inžinerinio statinio, kadastrinių matavimų kartu su kelio žemės sklypo kadastriniais matavimais atlikti neprivaloma.“;

4) Nuostatų 32.1.1. punkte patikslinti nuostatą dėl privalomo dalyvavimo, nustatant ir paženklinant žemės sklypų ribas: vietoje žodžių „taip pat SB pirmininkui, jeigu matuojamas žemės sklypas ribojasi su sodininkų bendrijos žeme“ įrašyti“ „taip pat SB pirmininkui, jeigu matuojamas SB ar jos nario naudojamas žemės sklypas arba matuojamas žemės sklypas ribojasi su SB žeme“.

Siūlomos pataisos leistų išvengti šiuo metu susidarančių problemų. Iškilus neaiškumams dėl sklypo ribų nustatymo, būtų galimybė remtis pradiniais dokumentais, parengtais suteikiant sodo

sklypą ar jo privatizavimo tikslams, kadangi kadastro nuostatuose jie būtų prilyginti teritorijų planavimo dokumentams. SB pirmininkas, dalyvaudamas kadastrinių matavimų procese, arba derindamas matuojamų sklypų ribas, atsiradusias problemas padėtų išspręsti geriau nei NŽT teritorinio skyriaus darbuotojas. Aplinkinės ribos matavimai užtikrintų žemės masyvo viduje esančių sklypų ribų nustatymo tikslumą. Nuostata dėl sodo vidaus kelių matavimo leistų parengti vienodą šių darbų vykdymo tvarką ir išvengti nepagrįstų papildomų reikalavimų, su kuriais susiduriama savivaldybių administracijoje ar valstybės institucijose.“

4. Žemės ūkio ministerijos (toliau – ŽŪM) 2015 m. gruodžio 10 d. rašte Nr. 3JA-645-439 pažymėta:

„Žemės ūkio ministerija pagal kompetenciją išnagrinėjo Jūsų raštą, kuriame pateikėte pastebėjimus dėl Aplinkos ministerijos parengto Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemėje esančių vidaus kelių perdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projekto (toliau – Projektas) bei pasiūlymus dėl sodo žemės sklypų kadastrinių matavimų tobulinimo, tikslinant Nekilnojamojo turto kadastro nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534 „Dėl Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo turto kadastro nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Nuostatai).

Išnagrinėję Jūsų pastabas dėl Projekto, pranešame, kad Žemės ūkio ministerija, gavusi ir išnagrinėjusi Projektą 2015 m. lapkričio 17 d. raštu Nr. 20-5370(12.141), pateikė Aplinkos ministerijai pastabas bei siūlymus dėl projekto tikslinimo.

Dėl Jūsų prašymo suderinti Žemės ūkio ir Aplinkos ministerijų prieštaravimus dėl sodų planavimo projektų (generalinių planų) teisinio statuso ir galimybės juos registruoti Teritorijų planavimo dokumentų registre (toliau – TPDR) paaiškiname, kad Žemės ūkio ministerijos nuomonė dėl generalinių planų teisinio statuso nesikeitė ir jie prilygintini teritorijų planavimo dokumentams. Siekdama išspręsti nuomonių skirtumus, Žemės ūkio ministerija dar kartą 2015 m. liepos 10 d. raštu Nr. 2D-3336(12.141) kreipėsi į Aplinkos ministeriją (minėtas raštas buvo siųstas ir Susivienijimui), išdėstydamą visus argumentus dėl galimybės sodų suplanavimo projektus (generalinius planus) registruoti TPDR bei prašydama dar kartą apsvarstyti tokią galimybę, tačiau atsakymas nebuvo gautas.

Dėl Jūsų siūlymo keisti Nuostatus papildant juos 21² punktu, pagal kurį siūloma, kad „nustatant ir tikslinant žemės sklypų ribas SB teritorijose turi būti vadovaujamosi planavimo dokumentais, teisės aktų nustatyta tvarka parengtais ir naudotais/naudojamais sodo sklypams privatizuoti: [...]“, pažymime, kad pagal šiuo metu galiojančius teisės aktus sodo žemės sklypų kadastriniai matavimai atliekami vadovaujantis sodo planavimo projektu (generaliniu planu), jam nesant – sodo sklypo planu (schema) arba kitu teritorijos planavimo dokumentu, jei toks dokumentas SB teritorijai parengtas. Manome, kad **Jūsų siūlymas į Nuostatus papildomai įrašyti pirmiau išvardytus Jūsų siūlomus dokumentus yra perteklinis.**

Taip pat dėl Jūsų siūlymo papildyti Nuostatus nauju 21³ punktu, pagal kurį siūlote atlikti sodo žemės sklypų kadastrinius matavimus tik tuomet, kai bus nustatytos SB skirtos mėgėjų sodo teritorijos aplinkinės ribos, pažymime, kad 2015 m. gruodžio 2 d. nutarimu Nr. 1238 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimo Nr. 534 „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ buvo patvirtintas Sodininkų bendrijai skirtos mėgėjų sodo teritorijos ribų duomenų nustatymo, jų pažymėjimo kadastro žemėlapyje ir įrašų nekilnojamojo turto kadastru apie žemės sklypų buvimą sodininkų bendrijai skirtoje mėgėjų sodo teritorijoje padarymo tvarkos aprašas, kuriuo nustatyta SB skirtos mėgėjų sodo teritorijos ribų duomenų nustatymo, jos ribų pažymėjimo kadastro žemėlapyje ir įrašų Nekilnojamojo turto kadastru apie žemės sklypų buvimą SB skirtoje mėgėjų sodo teritorijoje padarymo supaprastinta tvarka. Tačiau atkreipiame dėmesį, jog nei įstatymai, nei Nuostatai, nei kiti **teisės aktai nenurodo ir negali nurodyti prievolės atlikti nuosavybės teise valdomo sodo žemės sklypų kadastrinius matavimus tik tuomet, kai bus nustatytos SB skirtos mėgėjų sodo**

teritorijos aplinkinės ribos, nes šiuo atveju būtų pažeisti sodo žemės sklypų savininkų teisėti interesai.

Dėl Jūsų trečio Nuostatų patikslinimo siūlymo, pažymime, kad minėtu klausimu, t. y. *dėl SB teritorijoje esančių kelių kadastrinių matavimų*, Jums buvo rašytas 2015 m. balandžio 8 d. raštas Nr. 3JA-137-206-141, kuriame išdėstyta Žemės ūkio ministerijos nuomonė dėl kelių matavimo ir perdavimo savivaldybėms, tačiau **Jūsų siūlomą sprendimą dėl kelių matavimo ir perdavimo savivaldybėms turi priimti Projekto rengėja Aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos Vyriausybei pritarus Projektui, gali būti sprendžiamas Nuostatų patikslinimo, susijusio su Projekte išdėstytais nuostatomis, klausimas.**

Taip pat *dėl Jūsų paskutinio siūlymo Nuostatomis, praplečiant SB pirmininko kompetenciją dėl privalomo dalyvavimo atliekant sodo žemės sklypų kadastrinius matavimus*, manome, kad **SB pirmininko dalyvavimas atliekant žemės sklypų, besiribojančių su SB žeme, reglamentuotas aiškiai ir pakankamai Nuostatuose, todėl Jūsų siūlymas būtų perteklinis.**

Taip pat informuojame, kad Žemės ūkio ministerijos atstovai dalyvaus Jūsų 2015 m. gruodžio 12 d. organizuojamoje konferencijoje, kurios metu bus galima plačiau išnagrinėti ir aptarti Jūsų rašte keliamas problemas bei siūlymus.“

5. Seimo kontrolierius 2016 m. gegužės 26 d. Pažymoje konstatavo:

„[...] kol nėra išspręstas klausimas dėl sodų suplanavimo projektų teisinio statuso įtvirtinimo teisės aktuose ir klausimas dėl SBĮ 6 straipsnio 1 dalies nuostatos, reglamentuojančios sodininkų bendrijų teritorijose esančių kelių perdavimą savivaldybėms, įgyvendinimo, galimai pažeidžiamas Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintas atsakingo valdymo principas [...], įstatymų viršenybės ir teisėtumo principai, kuriais grindžiama valstybės tarnyba [...] ir teisinio reguliavimo aiškumo bei darnumo reikalavimas [...]. Kol nepatvirtintas SB teritorijose esančių kelių perdavimo savivaldybėms įgyvendinamasis aktas, neaiškus SBĮ 6 straipsnio 1 dalies nuostatos [...] įgyvendinimas, o tai didina įtampą tarp SB, savivaldybių ir valstybinių institucijų. Todėl vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Susivienijimo skundas pripažintinas pagrįstu. [...]“;

5.2. Seimo kontrolierius 2016 m. gegužės 26 d. Pažymoje Lietuvos Respublikos Ministrui Pirmininkui rekomendavo:

„25.1. atkreipti dėmesį į Susivienijimo iškeltą problemą dėl sodų suplanavimo projektų statuso teisiniame reglamentavime nustatymo ir spręsti šį klausimą teisės aktų nustatyta tvarka;

25.2. užtikrinti, kad SBĮ 6 straipsnio 1 dalies nuostatos įgyvendinimui reikalingų teisės aktų priėmimas nebūtų vilkinamas.“

6. Dėl sodų suplanavimo projektų registravimo TPDR AM Seimo kontrolieriui pažymėjo:

„[...]“

AM nuosekliai laikosi pozicijos, kad mėgėjų sodų suplanavimo projektai negali būti registruojami TPDR.

[...]

Pagal TPI 2 str. 26 d., 27 d., 25 d. ir kitas nuostatas, teritorijų planavimo dokumentais, tarp jų vietovės lygmens bendraisiais planais ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentais, įgyvendinami TPI 3 str. 1 d. nurodyti teritorijų planavimo tikslai ir šie dokumentai skirti darniam teritorijų vystymui, t. y. ekonominės, socialinės ir (ar) aplinkos būklės urbanistiniams kokybiniais pokyčiams ir kiekybinei plėtrai nustatyti. Mūsų nuomone, sodų suplanavimo projektai, kurie buvo rengiami 1960–1995 metais (t. y. iki 1996 m. TPI pirmosios redakcijos įsigaliojimo, ir kurie netenkina 2004 m. gegužės 1 d. įsigaliojusio TPI pakeitimo įstatymo Nr. IX-1962 4 str. reikalavimų), neįgyvendina (neatitinka) teritorijų planavimui nustatytų tikslų ir nespėdžia teritorijų planavimo dokumentams keliamų uždavinių, todėl minėti projektai pagal galiojančią

teritorijų planavimo teisinį reguliavimą negali būti priskirtini prie teritorijų planavimo dokumentų.

[...]

Pagal pakeisto ir nuo 2014 m. sausio 1 d. įsigaliojusio TPĮ 18 str. 1 d., detaliuosiuose planuose, *inter alia*, nustatomos galimos žemės sklypų ribos ir (ar) žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo principai (mažiausi ir (ar) didžiausi galimi žemės sklypų dydžiai) (7 p.), t. y. toks reglamentavimas leidžia detaliuosiuose planuose nustatyti tik žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo principus. Šių detaliųjų planų sprendiniai įgyvendinami, kaip nurodyta TPĮ 19 str. 2 d. 1 p., rengiant žemės valdos projektus, tiksliau – žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektus. Žemės įstatymo 40 str. 1 d. 1 p. įtvirtintos iš esmės analogiškos nuostatos, nustatančios galimybę žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektais įgyvendinti nurodytus detaliuosius planus. Pagal minėtas įstatymines nuostatas, kai detaliam plane numatyti tik žemės sklypų formavimo ir (ar) pertvarkymo principai rengiamais žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektais įgyvendinami, o ne koreguojami minėti detalieji planai. Pažymėtina, kad žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektai, įgyvendinantys detaliųjų planų sprendinius, TPDR neregistruojami.

[...]

Atkreiptinas dėmesys, kad per dvidešimt vienerius metus ne kartą keitėsi teritorijų planavimo teisinis reguliavimas ir iš esmės buvo pakeista teritorijų planavimo dokumentų sistema. Pateikti pasiūlymai keisti Nutarimą ir TPDR nuostatus galėtų būti prilyginti siūlymui grįžti į 1996 m. galiojusią teritorijų planavimo dokumentų sistemą, kuri iš esmės neatitinka galiojančio teritorijų planavimo reglamentavimo ir teritorijų planavimo dokumentams keliamų reikalavimų. Atsižvelgiant į tai, AM nuomone, netikslinga keisti Nutarimą ir TPDR nuostatus.

[...]

Informuojame, kad AM 2014 m. vasario 4 d. raštu Nr. (18-2)-D8-S64 kreipėsi į TPDR tvarkymo funkcijas vykdančias savivaldybių administracijas, prašydama nurodyti, kiek yra neįregistruotų sodų suplanavimo projektų, ir pateikti siūlymus dėl šių dokumentų registravimo galimybių ir tikslingumo.

Apibendrinus 45 savivaldybių pateiktą informaciją (15 savivaldybių informacijos nepateikė), 44 savivaldybėse nėra TPDR registruotų sodų suplanavimo projektų. Dauguma savivaldybių nurodė, kad minėti projektai neatitinka bendrųjų reikalavimų, taikomų parengtiems teritorijų planavimo dokumentams, t. y. be aiškinamųjų raštų, neturi derinimo, tvirtinimo, keitimo ar papildymo dokumentacijos, todėl vadovaujantis TPDR nuostatais, **savivaldybių administracijos neturėjo galimybių tokius sodų suplanavimo projektus registruoti TPDR.**

[...]

TPĮ pakeitimo įstatymo Nr. XII-407 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas 2016 m. kovo 9 d. buvo pateiktas derinti institucijoms ir visuomenei, skelbiant jį Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemėje (TAIS reg. Nr. 16-2625).

[...]

Informuojame, kad AM nuosekliai laikosi išreikštos pozicijos – pagal galiojančią teritorijų planavimo teisinį reguliavimą sodų suplanavimo projektus registruoti TPDR nėra galimybės.

[...] Pagal 1996 m. sausio 1 d. – 2013 m. gruodžio 31 d. galiojusį teritorijų planavimo ir žemėtvarkos teisinį reguliavimą visi žemėtvarkos planavimo dokumentai buvo specialiojo teritorijų planavimo dokumentai, neatsižvelgiant į tai, kad žemės valdos projektai (žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektai, žemės reformos žemėtvarkos projektai, žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektai ir žemės konsolidacijos projektai) neįgyvendino specialiajam teritorijų planavimui keliamų tikslų ir uždavinių. Nuo 2014 m. sausio 1 d. įsigaliojusiu TPĮ Nr. XII-407 (su juo susijęs Žemės įstatymo 2, 9, 10, 12, 13, 15, 21, 22, 23, 24, 25,